

PRITARTA

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro
2018 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. 3-247

RAŠTAS DĖL VALSTYBĖS LŪKESČIŲ VĮ KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO DIREKCIJAI

Tikslas

Šiuo raštu dėl valstybės lūkesčių (toliau – Raštas) pateikiami Susisiekimo ministerijos lūkesčiai dėl VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos (toliau – Įmonė) veiklos kryptių, Įmonei keliamų tikslų ir veiklos principų. Lūkesčiai formuojami visai valdybos kadencijai, tačiau pagal poreikį Raštas gali būti atnaujinamas. Raštas turėtų tapti pagrindu rengiant ir peržiūrint Įmonės strateginį planą. Raštas nėra teisinis įpareigojimas ir yra skirtas skatinti bendradarbiavimą tarp Įmonės ir Susisiekimo ministerijos.

Šiuo Raštu Susisiekimo ministerija nesiekia apriboti ar be reikalo išplėsti Įmonės ar jos valdymo organų teisių ar pareigų. Įmonė ir jos valdymo organai visų pirma privalo vadovautis galiojančiais teisės aktais, Įmonės įstatais ir kitais Įmonės savininko priimtais sprendimais, gerąją įmonių valdymo praktika ir prisiimti atsakomybę už priimamus sprendimus. Įgyvendinant šiuo Raštu išsakytus Susisiekimo ministerijos lūkesčius Įmonės valdymo organai privalo vadovautis protingumu, skaidrumo, efektyvumo ir racionalaus turto valdymo principais.

VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos paskirtis, veiklos kryptys ir tikslai

Įmonės paskirtis – Klaipėdos uosto infrastruktūros operatorius.

Įmonės veiklos, atitinkančios valstybės interesą:

1. Klaipėdos uosto infrastruktūros valdymas ir plėtra;
2. Susisiekimo su Kuršių nerija infrastruktūros sukūrimas ir palaikymas.

Susisiekimo ministerija tikisi, jog Įmonė veiklą vystys šiomis kryptimis:

- **Klaipėdos uosto infrastruktūros modernizavimas ir plėtra.** Infrastruktūros modernizavimo ir plėtros projektai turi būti vertinami ne tik pagal finansinę grąžą, bet ir pagal bendrą socialinę ir ekonominę grąžą valstybei, piliečiams, sektoriui ir regionui. Planuojant ir vystant infrastruktūrą privalo būti įvertinti valstybės nacionalinio saugumo tikslai ir interesai;

- **Išorinis uostas.** Siekdama Klaipėdos uosto lyderystės Baltijos jūros regione, Įmonė turėtų įvertinti rinkos poreikius vystyti išorinį giliavandenį uostą ir pietinę uosto dalį. Investicijos turėtų būti pagrįstos ekonominiu atsiperkamumu, o įgyvendinimo terminai turėtų atsižvelgti į rinkos potencialą efektyviai išnaudoti naują infrastruktūrą;

- **Efektyvi ir motyvuojanti rinkliavų ir įkainių sistema.** Įmonė kartu su Susisiekimo ministerija turėtų parengti ir įteisinti laivų rinkliavų, žemės nuomos, krantinių įkainių ir efektyvumo skatinimo priemones, kurios padėtų užtikrinti sąžiningą konkurenciją uoste ir motyvuotų uosto įmones efektyviai išnaudoti uosto infrastruktūrą ir siekti transporto sektoriaus pridėtinės vertės augimo. Rinkliavų ir įkainių sistema turi būti patvirtinta vėliausiai 2018 metų III ketv. ir įsigalioji ne vėliau kaip nuo 2019 metų pradžios;

- **Transporto sistemos integralumas.** Siekdama užtikrinti sklandų gyventojų, prekių ir paslaugų judumą, Įmonė turi sudaryti sąlygas intermodalumui, kas leistų sumažinti kaštus ir užtikrintų lankstumą dėl transporto modos keitimo. Įmonė turi artimai bendradarbiauti su

AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir Lietuvos Automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos planuojant savo infrastruktūros plėtrą ir vystymą;

- **Skaidrumas.** Įmonėje turi būti įdiegtos pažangiausios korupcijos prevencijos ir rizikų valdymo priemonės. Įmonės finansinė atskaitomybė privalo būti teikiama pagal tarptautinius apskaitos standartus;

- **Inovacijos ir lyderystė.** Įmonė turėtų investuoti į naujas technologijas ir modernius darbo metodus. Susisiekimo ministerija tikisi, jog Įmonė taps savo srities lydere regione, o Lietuva bus pavyzdžiu kitoms šalims;

- **Nauda savininkui.** Įmonės vidutinė nuosavo kapitalo grąža turi būti ne mažesnė nei Vyriausybės nustatytas rodiklis. Šis rodiklis turi būti apskaičiuotas atsižvelgiant į Įmonės vykdomus specialiuosius įpareigojimus. Įmonė turėtų konsultotis su valstybės valdomų įmonių valdymo koordinavimo centru dėl grąžos ir išiskolinimo lygio reikalavimų.

Susisiekimo ministerijos lūkesčiai turėtų tapti integralia Įmonės strateginio plano dalimi. Krypčių įgyvendinimo siektini rodikliai ir reikšmės turėtų būti atspindėti Įmonės strateginiame plane, užtikrinant kasmetinį rodiklių gerėjimą.

Įmonės valdybos pirmininkas ir vadovas turėtų periodiškai pristatyti Susisiekimo ministerijos vadovybei atnaujintą strateginį planą, metinius biudžetus ir rezultatus, metines valdybos savęs vertinimo išvadas.

Bendri lūkesčiai dėl veiklos principų

Įmonės galutiniai savininkai yra Lietuvos piliečiai, tad Įmonės valdymo organai privalo dėti visas pastangas, jog Įmonė būtų valdoma atsižvelgiant į gyventojų interesus.

Įmonė privalo vykdyti savo veiklą pagal aukščiausius skaidrumo, valdysenos, etikos ir socialinės atsakomybės standartus. Įmonė savo veikloje turėtų vadovautis gerąja tvaraus ir subalansuoto vystymosi praktika. Įmonė į savo strategiją turėtų integruoti Jungtinių Tautų darnaus vystymosi principus aplinkosauginiu, socialiniu ir ekonominiu aspektais ir siekti užtikrinti technologijų naudojimą ir atsparios klimato kaitos pokyčiams infrastruktūros plėtrą. Taip pat Įmonė privalo vadovautis Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos rekomendacijomis ir gerosiomis praktikomis.

Įmonės valdyba turėtų veikti nepriklausomai, tačiau Susisiekimo ministerija tikisi, jog valdyba iš anksto informuos apie esminius Įmonės sprendimus. Esminiais sprendimais laikomi šie valdybos priimami sprendimai, tačiau valdyba turėtų vadovautis protingumo principu ir informuoti apie kitus potencialiai su savininko interesais susijusius svarbius sprendimus:

- potencialūs valdybos narių interesų konfliktai;
- potencialūs teisiniai ginčai;
- galimas Įmonės darbuotojų ar susijusių šalių sukčiavimas;
- esminiai pokyčiai Įmonės veikloje;
- didesnio masto darbuotojų atleidimai;
- stambūs įsigijimai ar pardavimai;
- galima žala visuomenei, gamtai, ekonomikai ar valstybės saugumui;
- spaudos pranešimai, kurie gali reikalauti Susisiekimo ministerijos atstovų komentarų;
- bet kokio masto korupcija ar politinė intervencija;
- kitos esminės rizikos, keliančios grėsmę Įmonės veiklos tęstinumui.